

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 17 від 06 грудня 2024 року

ВІРИМО! ПЕРЕМОЖЕМО! З ДНЕМ ЗСУ!

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

1 000 ДНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ. 1 000 ДОКАЗІВ НЕЗЛАМНОСТІ

24 лютого 2022 року світ кожного з нас розділився на до та після. З того переломного ранку, коли ми прокинулися від вибухів, життя кожного з нас, упродовж уже 1 000 днів, тримається на неймовірній силі та мужності наших воїнів, які ціною власного життя боронять нашу свободу та забезпечують наше завтра. Від усієї каразінської спільноти хочу подякувати нашим захисникам і захисницям, а також усім тим, хто залишається поряд, навіть за найскладніших умов, та боронить незалежність України.

1 000 днів повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України докорінно змінили наш погляд на минуле, наші дії сьогодні та змусили переглянути наші плани на майбутнє.

1 000 днів повномасштабного вторгнення втілилися для нашої держави у тисячі невинних смертей, десятки зруйнованих міст, тисячу безсонних ночей та тривог. Для університету ці 1 000 днів стали тернистим шляхом випробувань, ускладненими втратами членів каразінської спільноти, втратою 25% університетської інфраструктури та постійною боротьбою за збереження університету та єдності його спільноти. Це час мужності, стійкості та єднання кожного для збереження, відновлення та подальшого розвитку України та університетської спільноти. За цей час ми стали зовсім іншими – витривалішими та сильнішими, стали інакше радіти світанку після нічних ракетних ударів, ще більше цінувати одне одного, стали більш згуртованими.

За 220-річну історію університет витримав сотні потрясінь та десятки втрат, зберігши свої здобутки та цінності. За ці 1 000 днів Каразінський університет пережив свій 218-й, 219-й та проживає 220-й рік свого існування.

З початку повномасштабного вторгнення головним завданням було зберегти та втримати університет, його кадровий склад, функції та процеси попри тяжкі, безпрецедентні в історії Каразінського матеріальні втрати. Ми намагалися не просто вистояти й працювати, а й у міру сил і об'єктивних

можливостей відновлюватися, навіть розвиватися.

Минулі 1 000 днів позначені високим жертвним подвигом каразінців на фронті, у лавах Збройних сил України. З кожним місяцем їх стає все більше. І, на невимовний жаль, усе більшим стає

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

мартиролог наших героїв, які віддали найдорожче – життя – за свободу та саме існування України й українців. Вони з нами назавжди.

Каразінський університет продовжує працювати на результат, як і завжди, відповідно до нормативних параметрів, визначених чинним законодавством України, незважаючи на страшну війну проти всього українського, проти людей, економіки, освіти і науки, проти всього, що здобула наша держава за роки незалежності, а університет накопичував 220 років послілля. Стабільно функціонувала система забезпечення якості Каразінського університету.

Руйнування, спричинені ворожими ракетними, артилерійськими обстрілами, бомбардуваннями завдали надважких втрат матеріальній базі університету. Обстріли тривають, а наближеність до фронту призводить до того, що нерідко вибухи лунають раніше, ніж спрацює оповіщення повітряної тривоги. Негативний вплив цих безпекових чинників, на жаль, зберігається.

Мета нашої роботи – розвиток і вдосконалення, модернізація всіх процесів діяльності Каразінського університету. Попри усе, попри війну й небезпеку, попри стрес, попри біль від втрати наших Героїв ми продовжуємо працювати та розвиватися. Окрім традиційних напрямів діяльності університету – освіта і дослідження – Стратегічними цілями та намірами Каразінського університету визначено новий третій напрям роботи – соціальна відповідальність.

Соціальна відповідальність в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення, у контексті особливостей залучення до відновлення людського капіталу держави, є однією з головних компонентів діяльності університету й передбачає використання перших двох традиційних напрямів, освіта та дослідження, з соціальною метою: робота з органами державної влади,

органів місцевого самоврядування (громадами) з метою підготовки, перепідготовки фахівців, що працюватимуть на місцях, проведення досліджень, спрямованих на розвиток і підвищення добробуту мешканців територій, розробку й допомогу в реалізації стратегій розвитку, програм відновлення та інших галузевих програм.

У межах концепції соціальної відповідальності університету та в контексті особливостей залучення до відновлення людського капіталу держави особливе місце посідає робота зі сприянням (ре)інтеграції ветеранів до умов цивільного життя в процесі повоєнного відновлення України, що передбачає поєднання наступних процесів: розвиток освіти та науки, проведення форумів і майстер-класів, організація загальних культурних заходів, створення спільноти однопідоштовпів для спілкування.

Один з найважливіших напрямів – це фізична та психологічна реабілітація ветеранів та членів їхніх родин. Для реалізації цієї діяльності Каразінський університет залучає фахівців медичного, соціологічного факультетів та факультету психології. Крім того, в університеті є освітні програми «Психологія» та «Медична психологія», «Терапія та реабілітація», навчання на яких здійснюють провідні фахівці в Україні. Також до цієї діяльності постійно залучають лікарів, які проводять практику на базі університету, та студенти, які після складання відповідних іспитів, надають допомогу ветеранам, членам їхніх родин та особам, постраждалим внаслідок війни. Нещодавно на базі Каразінського університету було відкрито науково-практичний реабілітаційний центр «KARAZIN ReHub». Надалі на базі «KARAZIN ReHub» заплановано надання унікальної комплексної допомоги цивільним, ветеранам, постраждалим від бойових дій, та особам, погіршення стану здоров'я яких не пов'язано з бойовими діями (хворі різного профілю). Соціальна відповідальність в контексті (ре)

інтеграції ветеранів надалі буде втілюватися через залучення ветеранів та членів їхніх родин до навчання в загальних групах; підтримки ініціативи щодо покращення життя ветеранів та членів їхніх родин; створення нових сертифікатних освітніх програм для ветеранів та членів їхніх родин (зокрема згідно з запитом стейкхолдерів); публічне місце комунікації громад, спільноти, ветеранів та влади.

Важливою функцією сучасних університетів є позитивний вплив на суспільне й культурне середовище, його розвиток і вдосконалення шляхом запровадження та поширення досягнень освіти й науки. В умовах війни університет став важливим для міста осередком культурної діяльності, де проходять обласні та міські заходи патріотичного спрямування, концерти, виставки, перформанси та інші мистецькі акції. Крім того, Каразінський університет регулярно проводить культурно-освітні заходи для маленьких і дорослих жителів міста та області. Велику роботу здійснюють фахівці університету щодо заходів, спрямованих на підтримку, відновлення та зміцнення ментального здоров'я. Каразінський університет продовжує розвивати міжнародне співробітництво, розширював напрями міжнародної академічної мобільності та реалізовував проєктну й договірну діяльність. Попри обставини воєнного часу продовжено активну співпрацю з міжнародними партнерами та встановлювалися нові контакти з закордонними університетами для поширення можливостей для учасників освітнього процесу.

Незважаючи на складні умови сьогодення, спричинені повномасштабним вторгненням, за ці 1 000 днів Великої війни Каразінський університет продовжив свій неперервний розвиток. У межах концепції соціальної відповідальності університет і надалі сприятиме відновленню та відбудові України.

*Професор Борис САМОРОДОВ,
проректор
з науково-педагогічної роботи.*

ДО ДНЯ ЗСУ

ВІД СТУДЕНТСЬКИХ АУДИТОРІЙ ДО ФРОНТУ: ІСТОРІЯ СОЛДАТА, СТУДЕНТА-ЕКОЛОГА ЄВГЕНІЯ ЛЮБОВА

6 грудня Україна відзначає День Збройних сил України. Цього дня ми згадуємо тисячі військових, які поклали своє життя за незалежність країни, та дякуємо тим, хто в цю хвилину боронить Батьківщину.

Наша історія про студента, солдата, чоловіка Євгенія Любова, який бачив жахіття війни та знає, яка вона – країна-агресорка з 2019 року...

Перед своїм 20-річчям юнак отримав повістку та проходив службу в армії: спочатку в Старичах, потім у Черкасах. Після року служби підписав контракт і став бойовим водієм у Харкові, перевозив паливо для техніки в зону АТО. З початком повномасштабного вторгнення теж пішов у ЗСУ, поєднуючи будні бійця з дистанційним навчанням.

Родом із Власівки, що на березі Дніпра. Після закінчення школи вступив до ПТУ № 5 та навчався на водія-механіка у Світловодську. У 2020

році вступив до ННІ «Каразінський банківський інститут» на освітню програму «Кібербезпека у фінансових технологіях» і паралельно на еколога заочно. Перевіз молодшого брата з Власівки до Харкова, аби той завершив навчання в старших класах. Жили в орендованій квартирі з нареченою Валентиною, братом і песиком Рудіком.

Через фінансову скруту Євгеній на початку 2022 року залишив навчання на «Кібербезпеці у фінансових технологіях» та пішов працювати.

У квітні 2022 року, як тільки почалася повномасштабна війна, Євгеній наполіг, щоб його мобілізували як добровольця...

– Євгенію, чому вступили саме до Каразінського, і як обирали професію майбутнього?

– Навчатися я хотів у Києві, Львові, Вінниці або Харкові. Вибір зупинився на Харкові, адже я пів року проживав у цьому місті й просто закохався в нього. Разом із дружиною Валентиною ми переглянули університети, і зрештою обрали Каразінський. У класичному університеті я обрав екологічний напрям, оскільки планував у майбутньому займатися рибним господарством або чимось подібним. Однак професія у сфері кібербезпеки здавалася актуальнішою, тому вибір змінився. Зараз навчаюся на четвертому курсі ННІ екології та паралельно здобуваю другу освіту – на соціологічному факультеті, спеціальність «Соціальна робота». Також і моя дружина Валентина навчається на спеціальності «Соціальна робота» і заочно на еколога. До слова, спеціальність «Соціальна робота» я вже обрав, перебуваючи в бойовому підрозділі. Особливо вдячний своєму командирі, який з розумінням поставився до мого бажання здобути

вищу освіту, надавши можливість подати документи на вступ.

– Що спонукало одягнути військову форму?

– У квітні 2022 року я вирішив йти до війська. Повістки мені так і не приходили, мабуть, через університет, бонадававдовідку, щоя студент. До 2025 року в мене була відстрочка від служби. Дружина плакала, мати плакала. Але потім рідні прийняли моє рішення – у нашої сім'ї так заведено. Зв'язався з частиною, де служив за контрактом, але частина була розформована, тому пішов у військкомат. Там комісія ВЛК визнала мене непридатним. Через кілька місяців зателефонували з військкомату й попросили приїхати для повторного проходження комісії, бо обласний військкомат не погоджувався з діагнозом. Зрештою мене визнали обмежено придатним і наказали чекати дзвінка. Через місяць зателефонували й сказали: «Зранку з речами на виїзд!» Після переведення в тил (на забезпечення) маю нагороду: медаль та дві грамоти. За що воюю

ДО ДНЯ ЗСУ

особисто я? За батьківщину, своїх рідних: батьків, братів, дружину, друзів. У мене велика родина, і я хочу для неї кращого майбутнього. Не міг спокійно дивитися, як ворог знищує Україну...

– Як змінилося ваше життя з початком повномасштабної війни?

– Стабільно по пів року вдома не буваю. Без жартів, я знайшов нові знайомства, одружився з дівчиною. Але є і негативний бік. Найважче в армії втрачати людей. Дружиш із товаришем, потім він гине... Це дуже важко... Усе інше можна пережити. За час війни поховав більше людей, ніж за все життя до цього.

– Як зараз оцінюєте ситуацію на фронті чи в місцях вашої служби?

– Ситуація на фронті складна, людей не вистачає, особливо піхоти. На цю мить я на Донецькому напрямку і за всю лінію зіткнення не скажу, але там, де стоїть моя бригада, ситуація дуже складна.

– Розкажіть про службу на фронті, найнебезпечніший випадок?

– Чесно кажучи, тут постійно й скрізь небезпечно. Зараз ми в тилу, приблизно за 80 кілометрів від зони зіткнення, але ворог постійно обстрілює ракетами та дронами. До того ж він використовує терористичну тактику: після першого удару ракетою зазвичай повторює атаку через 5–10 хвилин по тому ж місцю. Був випадок, коли ракета влучила в будівлю, де перебував особовий склад. Під час евакуації поранених прилетіла друга ракета. Після першого удару загинуло три бійці. Після другого удару кількість загиблих зростає до 14, не враховуючи поранених.

– Яка історія з фронту вас найбільше вразила?

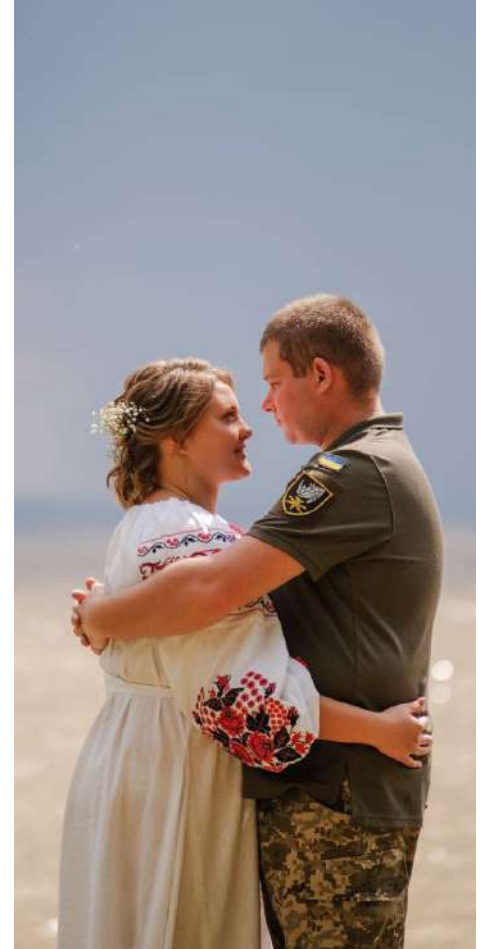
– Мій побратим Полін Віталій розповідав про те, як він виходив з

оточення. Його підрозділ стояв на позиції, перебуваючи в невеличкій посадці, де планували укріпитися та окопатися. Відстань до позицій окупантів сягала лише 50–60 метрів. Це було рано-вранці, близько шостої години. Віталій разом із побратимами рили окопи, коли раптом пролетів ворожий літак. Стався приліт неподалік від них. Провели перекличку – усі залишилися живі. Але вже через 20 секунд літак повернувся й завдав нищівного удару. Одразу після цього почався обстріл із ворожої позиції. З дванадцяти людей п'ятеро загинули. Почалася евакуація: забирали поранених, зброю, припаси. Побратими допомагали з евакуацією поранених, а Віталій прикривав їхній відхід із позиції.

– Хто вас найбільше мотивує, надає сили у важкі моменти, найбільше підтримує?

– Моя дружина Валентина. Вона є запальничкою, що заряджає та надихає повсякчас, зокрема й в навчанні. Це, мабуть, головний мотиватор.

Підтримує мене вся моя родина, навіть ті родичі, з якими не спілкувався до початку повномасштабної війни, друзі підтримують, побратими. Але все ж найбільше моя дружина.

– Що б хотіли сказати студентам Каразінського університету?

– Я також є студентом Каразінського університету, навіть попри війну, я розумів і розумію, наскільки важливо в цей період життя мати мету. Сьогодні я захищаю Україну, і це велика честь. Кожен з вас може досягти великих вершин, головне – вірити в себе і не боятися труднощів. Цінуйте час навчання, здобуйте знання та ставте перед собою цілі. Задля перемоги, для майбутнього, для України!

Юля НОВІК, студентка.

ПОДІЇ

УРОЧИСТИЙ ЗАХІД З НАГОДИ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ НАУКИ В ІМ'Я МИРУ ТА РОЗВИТКУ

20 листопада в стінах Харківського національного академічного театру опери та балету імені М. В. Лисенка відбувся урочистий захід з нагоди Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку. Науково-освітня спільнота Харківщини зустріла найкращих науковців, керівників провідних ЗВО і наукових установ з різних регіонів України.

На урочистий захід завітали представники Національного університету «Львівська політехніка», Київського національного університету імені Тараса Шевченка, НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Сумського державного університету, Національного університету «Киево-Могилянська академія», Національного антарктичного наукового центру та багато інших. Щиро раді, що саме зараз, саме в Харкові, зібралися сотні працівників освіти та науки. Це підкреслює, що попри всі загрози й виклики Харків залишається потужним науковим містом!

Захід відбувся за участі міністра освіти і науки України Оксена Лісового, начальника Харківської обласної військової адміністрації Олега Синегубова, міського голови Харкова Ігоря Терехова, голови Північно-Східного наукового центру НАН України і МОН України. Кожен виступив з вітальним словом і провів церемонію урочистого нагородження. Також відбувся виступ «Про основні кроки щодо трансформації наукових здобутків» заступника міністра освіти і науки України Дениса Курбатова.

Які нагороди отримали каразініці?

- Відзнакою Міністерства освіти і науки України нагороджено колектив Каразінського університету – за найвищу публікаційну активність у виданнях з квартилями Q1-Q2. Каразінський став єдиним університетом Харківщини, який отримав відзнаку від МОН!
- Грамотою Міністерства освіти і науки України нагороджено Володимира Береста – доктора фізико-математичних наук, доцента, завідувача кафедри молекулярної і медичної біофізики факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем.
- Почесною грамотою Харківської обласної військової адміністрації нагороджено Сергія Бердника – доктора фізико-математичних наук, старшого наукового співробітника, професора закладу вищої освіти кафедри фізичної і біомедичної електроніки та комплексних інформаційних технологій факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем.
- Грамотою Харківської обласної

ради нагороджено Уляну Тарабару – доктора філософії, старшого наукового співробітника навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»

- Почесною грамотою Харківської міської ради нагороджено Вадима Кайдаша – кандидата фізико-математичних наук, старшого наукового співробітника науково-дослідного інституту астрономії.

Вітаємо каразініців з заслуженими нагородами! Бажаємо нових здобутків, успіхів і наснаги в роботі. Університет пишається вами!

Крім цього, Оксен Лісовий закликав науковців України до співпраці на горизонтальному рівні, тож на заході був влаштований ярмарок наукових винаходів наукових установ України. Кожен університет та інститут мав змогу презентувати здобутки останніх років та поспілкуватися про актуальні питання і розробки з колегами. Каразінський представили ННІ «Фізико-технічний факультет», факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем, ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту і фізичний факультет.

Текст: Юлія БАГЛИК.

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ НАУКИ В ІМ'Я МИРУ ТА РОЗВИТКУ

МІНІСТР ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОКСЕН ЛІСОВИЙ ЗАВІТАВ ДО НДІ АСТРОНОМІЇ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

20 листопада у межах робочого візиту Оксена Лісового з нагоди Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку було проведено огляд обладнання для енергоощадження в науково-дослідному інституті астрономії. У межах огляду міністр завітав на мініекскурсію науково-дослідним інститутом астрономії та ознайомився з науковими розробками ННІ комп'ютерної фізики та енергетики.

Директор ННІ комп'ютерної фізики та енергетики Ірина Гарячевська та представники інституту продемонстрували актуальні кейси щодо збереження електроенергії, зеленої енергетики та розумного споживання. Зокрема, розповіли про проект системи керування енергоспоживанням у розумному будинку; ідею акумулятора, який здатен накопичувати водень.

У розмові з директором НДІ астрономії Вадимом Кайдашем обговорили, які проекти організовують каразінські науковці, які відкриття вдалося зробити, які внески харківських астрономів до світової науки. Оксен Лісовий запевнив, що наразі для науковців є широкий пул можливостей, адже є багато грантів, а партнери готові інвестувати кошти в розвиток української науки. Також обговорили нагальну проблему, з якою часто стикаються українські астрономи – нестача обладнання для досліджень, яке визнається науковими установами світу. Як зазначив Вадим Кайдаш, зібрані несертифікованими інструментами дані, вважаються нерелевантними, і всі розрахунки науковців ставлять під сумнів. Тож отримання сучасних моделей для проведення досліджень у межах грантів і проектів – стане у пригоді науковцям Каразінського, Харкова й усієї України, аби залишити своє ім'я далеко за межами Землі.

Завершили зустріч екскурсією музеєм астрономії. Вадим Кайдаш показав

найстаріші інструменти колекції, а також – здобутки каразінців у галузі астрономії. Зокрема, розповів про відкриття каразінцями нових хмар на Марсі спільно з іноземними вченими.

Також напередодні візиту міністра, до НДІ астрономії завітали представники

різних ЗВО України, аби детальніше ознайомитися з дослідженнями Каразінського в астрономічній галузі.

Текст: Юлія БАГЛИК.

Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.

ВІЗИТИ

НА БАЗІ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ МІНІСТРА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОКСЕНА ЛІСОВОГО З НАУКОВОЮ МОЛОДДЮ

20 листопада в межах робочого візиту Оксена Лісового з нагоди Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку до Харкова відбулася зустріч зі студентами, аспірантами, викладачами, науковцями різних закладів вищої освіти й представниками МАН Харківщини.

На зустрічі також були присутні заступник міністра освіти і науки України Денис Курбатов і начальник Харківської обласної військової адміністрації Олег Синегубов.

Під час розмови Оксен Лісовий зазначив, що Харків – один з лідерів у науковій сфері і так само залишається ним зараз завдяки ентузіазму ректорів, науковим інституціям, студентам, що підтримують освітню й наукову діяльність.

Наразі міністерство розробляє стратегію, як спростити механізми взаємодії бізнесу й наукових інституцій, як посилити співпрацю між ними. Сьогодні бізнес в Україні активно розвивається, чимало проєктів спрямовані на підтримку обороноздатності держави, тож підприємства мають шалений попит на компетентних фахівців.

Крім того, говорили про тривалу стратегію розвитку науки в контексті відновлення України, що складається з декількох важливих факторів:

- залучення молоді до науки;
- залучення бізнесу до науки;
- розбудова інфраструктури;
- пошук інвестицій.

Наша освіта й наука має колосальні перспективи для розвитку: суттєво збільшується бюджет, з'являються нові можливості й проєкти для науковців тощо. Пріоритет на цей рік – провести зміни в науці на краще, осмислити наявну ситуацію, раціонально дивитися на систему і шукати механізми її покращення.

Але всі ці речі неможливі без людей. Зокрема, Оксен Лісовий зазначив: «Найцінніше що є в нас – це людський капітал, який попри такі загрози проявляє таку стійкість».

Після виступу Оксена Лісового кожен присутній в залі міг поставити питання міністру та його заступнику. Зокрема, в залі обговорили питання аспірантури й наукових керівників, взаємодії бізнесу й університетів.

*Текст: Юлія БАГЛИК.
Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.*

РЕЙТИНГИ

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УВІЙШОВ ДО ПЕРШОГО ВИПУСКУ РЕЙТИНГУ THE INTERDISCIPLINARY SCIENCE RANKINGS 2025

21 листопада 2024 року опубліковано перший випуск рейтингу THE Interdisciplinary Science Rankings 2025, який став результатом спільного дослідження міжнародного рейтингового агентства Times Higher Education та Schmidt Science Fellows. До нього увійшли 749 закладів вищої освіти з 92 країн, що стало рекордною кількістю для першого випуску рейтингу.

Перше місце у глобальному масштабі посів Массачусетський технологічний інститут, друге – Стенфордський університет, третє – Національний університет Сінгапуру. Лідерами за найбільшою кількістю закладів вищої освіти в рейтингу стали Індія (65 університетів) та Туреччина (45 університетів).

Каразінський університет посів позицію 601+ в глобальному масштабі. Загалом до рейтингу ввійшли 11 українських

університетів, серед яких Сумський державний університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського, Львівський національний університет імені Івана Франка та Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Крім того, 15 українських ЗВО отримали статус reporter.

Рейтинг сформовано на основі аналізу 11 показників ефективності для оцінки установ у трьох ключових сферах, кожна з яких представляє етап життєвого циклу дослідницьких проєктів: внесок (фінансування), процес (показники успішності, адміністративна підтримка та просування) та результати (публікації, якість досліджень та репутація).

ПОДІЇ

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

25 листопада в Каразінському університеті відбулося традиційне засідання Вченої ради.

Відповідно до порядку денного Вчена рада університету ухвалила кадрові питання, погодила рішення про присвоєння вчених звань, утворення в Каразінському разових спеціалізованих вчених рад.

Присутні заслухали доповідь проректора Анатолія Бабічева про ефективність післядипломної та неформальної освіти в університеті. Проректор Антон Пантелеймонов доповів про виконання проєктів Національного фонду досліджень України в університеті та затвердження звітів реалізації проєктів у 2024 році.

У межах засідання члени Вченої ради затвердили низку положень, сертифікатні освітні програми, загальні короткострокові

програми підвищення кваліфікації. Традиційно ухвалили рішення про розміщення в мережі «Інтернет» і

затвердження до друку навчально-методичних та наукових видань.

*Текст: Маргарита МОРОЗ.
Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.*

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ДЕЛЕГАЦІЯ ХАРКІВСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ВІДВІДАЛА ПОСОЛЬСТВО РЕСПУБЛІКИ ІРАК В УКРАЇНІ

2 грудня 2024 року делегація Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та Харківського національного університету радіоелектроніки на чолі з ректорами Тетяною Кагановською та Ігорем Рубаном відвідали Посольство Республіки Ірак в Україні.

Представників університетів тепло зустріли співробітники посольства на чолі з Повноважним міністром та виконувачем обов'язків Тимчасового Повіреного у справах Республіки Ірак в Україні паном Таремом Аділом Каземом Аль-Шахером.

Під час зустрічі обговорили важливі питання співпраці у сферах культури, науки та освіти. Особливу увагу приділили залученню іноземних здобувачів вищої освіти до навчання в українських університетах, реалізації проєктів у межах академічної мобільності, а також програм вивчення іракської мови українськими студентами та української мови студентами з Іраку.

Цей візит став важливим кроком на шляху до зміцнення дружніх відносин між Україною та Іраком, а також розширення

освітніх можливостей для студентів і науково-педагогічної співпраці викладачів закладів освіти України та Іраку.

Харківські університети продовжують активно працювати над розвитком міжнародного співробітництва та інтеграції до світової освітньої спільноти.

ВІДЛУННЯ СВЯТА

КАРАЗІНЦІ ДОЛУЧИЛИСЯ ДО ЗАХОДІВ З НАГОДИ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ СТУДЕНТА

18 листопада студенти Каразінського університету взяли участь у святковому заході, організованому за ініціативи Харківського міського голови Ігоря Терехова. Ця масштабна подія з нагоди Міжнародного дня студента збирала представників всіх ЗВО нашого міста. У межах заходу міський голова відзначив найкращих студентів закладів вищої освіти Харкова за їхні здобутки, активну громадянську позицію та внесок у розвиток міста. Серед нагороджених були й студенти Каразінського університету, зокрема Антон Воробйов (ННІ «Каразінський банківський інститут») та Олександр Пелюх (студент ННІ «Інститут державного управління»).

Головною подією став «Студентський інтелект-батл 2024», у якому змагалися команди з понад 20 університетів та академій Харкова на інтерактивній

платформі Kahoot. Учасники відповідали на 37 запитань, демонструючи свої знання та швидкість реакції. Всі учасники батлу отримали ексклюзивні медалі на згадку про цей день!

ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ

У КАРАЗІНСЬКОМУ ВІДБУЛАСЯ ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ «KARAZIN ReHAB»

25 листопада на базі Центру ветеранського розвитку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна презентували науково-практичний реабілітаційний центр «KARAZIN ReHAB». Захід відбувся за участі адміністрації університету, керівниці з регіонального відновлення Програми розвитку ООН в Україні Анни Лукателі та інших представників ПРООН.

На базі центру відбуватиметься комплексна психофізична реабілітація постраждалих осіб внаслідок війни. Наразі в центрі наявні рухова й мануальна зони, де буде здійснюватися реабілітація, спрямована на відновлення обсягу рухів; лікування кістково-м'язової системи. Зокрема, на відкритті було продемонстровано вправи на реабілітаційному столі, показано обладнання для відновлення ходи.

«Саме зараз ми, як ніколи, підтверджуємо, що головна місія університету – це соціальна відповідальність. Університет, що знаходиться так близько до лінії фронту, не може залишатися осторонь. Ми постійно шукаємо можливості бути корисними для нашого суспільства», – зазначила пані ректор Каразінського університету Тетяна Кагановська.

Так, коли росіянами повністю зруйнована університетська клініка, Каразінський не зупиняється, а створює нові бази практики, нові осередки медичної допомоги, які вкрай важливі сьогодні. Також для належного функціонування реабілітаційного центру Каразінський залучає фахівців медичного, соціологічного факультетів та факультету психології. У 2024 році в Каразінському з'явилася нова освітня програма «Терапія та реабілітація», на яку вступили 43 студенти. Зокрема, саме вони в майбутньому будуть брати активну участь у роботі центру.

Надалі на базі «KARAZIN ReHAB» планується надання унікальної комплексної допомоги цивільним, ветеранам, постраждалим від бойових дій, та особам, погіршення стану здоров'я яких

не пов'язано з війною.

Ініціативу «Облаштування науково-практичного реабілітаційного центру «KARAZIN ReHAB» впроваджує ГО «Асоціація випускників, викладачів і друзів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» за технічного адміністрування ІСАР Єднання та сприяння Програми розвитку ООН (UNDP) в Україні за фінансової підтримки Європейського Союзу, наданої в межах проєкту «EU4Recovery – Розширення можливостей громад в Україні», фінансової підтримки Уряду Королівства Нідерландів.

Також університет вдячний нашій випускниці, співробітниці соціологічного факультету Марині Литовченко за вагомую допомогу в придбанні реабілітаційного столу для терапії.

Маємо чималі плани щодо розвитку «KARAZIN ReHAB», залучення до його роботи більшої кількості фахівців та пошуку можливостей для покращення центру задля підтримки українського суспільства!

Текст: Юлія БАГЛИК.
 Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО,
 Юлія ГАЙДЕНКО.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА КООРДИНАЦІЙНА ЗУСТРІЧ УЧАСНИКІВ ПРОЄКТУ ERASMUS+ UA-TALENT-UP У ПАПСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ САЛАМАНКИ

У Папському університеті Саламанки (Іспанія) відбулася перша транснаціональна зустріч учасників проєкту Erasmus+ EDU-2023-CBHE UA-Talent-UP.

Команду Каразінського на заході представляла доцентка кафедри економіки та менеджменту уавчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Юлія Дуднева.

Разом із представниками Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця, Міжнародного європейського університету, Львівської національної академії мистецтв, Українського католицького університету, Тернопільського національного технічного університету, Університеті прикладних наук (м. Діпенбек, Бельгія)

та Університету Кіпру (м. Нікосія, Кіпр) вона взяла участь в обговоренні важливих аспектів реалізації проєкту.

Програма заходу передбачала презентації, практичні майстерні, спрямовані на обмін досвідом у розробленні масових відкритих онлайн-курсів, впровадженні інноваційних підходів до розвитку глобальних компетенцій.

Учасники заходу взяли участь у практичному воркшопі з розроблення курсів. Особливу увагу було приділено оцінюванню та встановленню стандартів для MOOCs, а також презентації комунікаційного плану та плану з поширення результатів проєкту.

Завдяки спільним зусиллям партнерів визначено ефективні підходи до розвитку глобальних компетенцій,

підприємництва та творчості через використання інноваційних навчальних форматів, як-от MOOCs та Creativity Hubs.

Завершенням транснаціональної зустрічі став круглий стіл з теми «Стійкість в університеті: досвід під час війни в Україні», де українські університети-партнери поділилися своїм досвідом у подоланні викликів, пов'язаних із війною.

Особливе враження на аудиторію мала презентація представниками харківських університетів ситуації у вищій освіті прифронтових міст, висвітлення проблем пошкодження освітньої інфраструктури, переміщення студентів та викладачів, адаптації до дистанційних та гібридних моделей навчання тощо.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ДЕЛЕГАЦІЯ ННІ «УПА» КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В МЕЖАХ ЕРАЗМУС + ТУ ГАБРОВО РЕАЛІЗУВАЛИ ПРОГРАМУ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ТА ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ UNITECH 2024

21–25 листопада 2024 року заступник директора ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія» Каразінського університету, професор Олександр Купріянов, виконувач обов'язків завідувача кафедри інформаційних комп'ютерних технологій і математики, професор Олеся Нечуйвітер, доценти кафедри інформаційних комп'ютерних технологій і математики Галина Сажко та Сергій Трохимчук у межах співпраці за проектом Erasmus + 2023-1-BG01-KA171-NEED-000116354 взяли участь у грантовій програмі Еразмус+, що проходила на базі Технічного університету Габрово, Болгарія.

Програма мобільності передбачала зустріч представників делегації з ректором Технічного університету Габрово, професором Іллею Железаровим, а також із заступниками ректора з освітньої діяльності – Пламенем Цанковим, з наукової діяльності – Драгомиром Васильєвим, з міжнародного співробітництва та зв'язків з громадськістю – Христосом Недевим.

У викладачів була можливість відвідати навчальні науково-дослідні лабораторії

університету, центри наукових досліджень та технологій, а також окрему науково-дослідну структуру Технічного університету – Технопарк, який створений з метою розвитку інновацій та технологій, вдосконалення обміну знаннями між науковими колами та бізнес-спільнотою. Під час свого візиту науковці взяли активну

участь у роботі щорічної Міжнародної наукової конференції UNITECH 2024, прочитали лекції для студентів факультету електротехніки та електроніки.

Особливу увагу освітяни приділили зміцненню співробітництва між кафедрою інформаційних комп'ютерних технологій і математики ННІ «УПА» Каразінського університету та кафедрою комп'ютерних систем і технологій ТУ Габрово. Основні напрями обговорення із завідувачкою кафедри, доцентом Валентиною Кукенською та доцентом кафедри Оленою Стояною охоплювали:

- обмін досвідом у викладанні інформаційних і комп'ютерних технологій;
- організацію стажувань для викладачів і студентів;
- інтеграцію інноваційних методів навчання у програми підготовки фахівців за напрямками підготовки здобувачів освіти.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Такі зустрічі сприяють розвитку академічної мобільності, підвищенню якості освіти та укріпленню зв'язків між університетами-партнерами. Співробітництво між кафедрами відкриває нові можливості для наукової взаємодії та професійного зростання.

У межах культурної програми представники делегації відвідали місто Трявна та архітектурно-етнографічний музей «Етир». Саме тут знаходиться єдине в Болгарії зібрання механізмів, що приводяться в дію водою і є однією з найбагатших і добре організованих технічних колекцій відкритих музеїв Європи.

Також наша делегація від імені ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Тетяни Кагановської та директора ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія» Дениса Коваленка мала честь привітати ректора Технічного університету Габрово, професора Ілліо Железарова з ювілеєм університету. На святкування прибули делегації з університетів Болгарії, а також представники академічних установ із Німеччини, Японії, Чехії, Сербії, України, Литви, Латвії.

Заходи розпочалися з відкриття барельєфа першого ректора ТУ Габрово, професора Вессела Савова, що стало символом шани до історії університету. Офіційна частина урочистостей продовжилася в Будинку культури «Емануїл Манолов», де ректор Ілля Железаров привітав академічну спільноту, подякував партнерам за багаторічну співпрацю та наголосив на вагомості міжнародних зв'язків у сучасній освіті.

У вітальному слові Олександр Купріянов відзначив, що дружні зв'язки між нашими навчальними закладами сприяють обміну знаннями, культурними цінностями та професійним досвідом між Україною та Болгарією.

Особливе місце у святкуванні зайняла церемонія підписання договору про співпрацю між Технічним університетом

Габрово та Каразінським університетом, а також Міжінституційної угоди програми Еразмус +. Ці угоди є важливим кроком у зміцненні партнерських відносин,

відкривають нові можливості для спільних освітніх і наукових проєктів, програм академічного обміну та об'єднання зусиль у вирішенні сучасних викликів.

ВОЛОНТЕРСТВО

СТУДЕНТКА ННІ «УПА» ТЕТЯНА КОСТРОВА СТАЛА ФІНАЛІСТКОЮ МАРАФОНУ «21 ДЕНЬ ДОБРИХ СПРАВ» ВІД МІСЬКОЇ ШКОЛИ ВОЛОНТЕРІВ «AVA»

На початку грудня студентка навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Каразінського університету Тетяна Кострова стала фіналісткою марафону «21 день добрих справ» від Міської школи волонтерів «AVA».

Директор Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Олександр Власенко нагородив фіналістів марафону, які упродовж листопада активно долучалися до добродійних ініціатив у межах Школи волонтерів «AVA».

Учасники щодня виконували різноманітні завдання, спрямовані на допомогу іншим та розвиток власних лідерських якостей.

Ключові напрями марафону:

допомога тваринам: учасники годували тварин, які не мають господарів,

допомагали поширювати оголошення та допомагали знаходити нові домівки для чотирилапих друзів;

екологічні ініціативи: молодь активно брала участь у прибиранні міських територій, вчилася сортувати сміття, збирала батарейки та кришечки для подальшої переробки;

соціальна відповідальність: учасники марафону вчили мову жестів, проявляли турботу до оточення, популяризували здоровий спосіб життя серед свого кола спілкування, розповідали аудиторії, до яких благодійних ініціатив можна і потрібно долучатися;

саморозвиток та лідерство: молодь ділилася своїми проектами, спрямованими на розвиток молодіжного лідерства та самореалізацію.

За 21 день учасники марафону продемонстрували високий рівень соціальної відповідальності та активної громадянської позиції.

Завдяки марафону молодь навчилася організовувати та проводити заходи, працювати в команді, спілкуватися з різними людьми, розв'язувати соціальні проблеми.

Марафон «21 день добрих справ» довів, що молодь Харкова – це активні та небайдужі люди, які готові брати участь у розв'язанні соціальних проблем.

ЗАПАЛИ СВІЧКУ ПАМ'ЯТІ

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРІВ: УНІВЕРСИТЕТ ВШАНОВУЄ

Щороку в четверту суботу листопада Україна вшановує пам'ять мільйонів невинно загиблих від Голодомору 1932–1933 років – геноциду, влаштованого радянським тоталітарним режимом, та жертв масових штучних голодів 1921–1923 і 1946–1947 років.

Голодомор став однією з найжахливіших трагедій ХХ століття. За різними оцінками в цей період від голоду померло від 4 до 7 мільйонів українців. Людей цілеспрямовано позбавляли продовольства, конфісковували врожай, худобу, запаси їжі. Цей злочин був спрямований на знищення української нації, її ідентичності, культури та прагнення до свободи.

Ми згадуємо кожного, хто став жертвою цієї трагедії, кожному дитину, яка не побачила майбутнього, кожному родину,

яка втратила рідних, кожна громаду, яка зникла з карти України. Це день, коли вся країна об'єднується в скорботі та молитовній пам'яті про наших предків, які стали жертвами штучного голоду.

Вшанування пам'яті – це не лише про скорботу за минулим, це й розуміння того, що боротьба за свободу та справедливість триває й досі. А запалена свічка пам'яті в наших вікнах – символ нашої поваги, солідарності та незламності.

Спільнота Каразінського університету також долучилася до вшанування пам'яті жертв Голодомору і штучних голодів. Сьогодні студенти й співробітники відвідали майстер-клас з виготовлення свічки пам'яті та послушали тематичну лекцію від начальниці Північно-Східного міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті Марії

Тахтаулової, а також приєдналися до загальнонаціональної акції «Запали свічку пам'яті». Нехай світло цієї свічки стане нагадуванням про те, що пам'ять жива, а правда – нездоланна.

Вічна пам'ять усім загиблим.

Текст: Софія ГОРЕНКО.
Фото: Юлія ГАЙДЕНКО.

НАУКА. РБЕКС

ПРОФЕСОР ВОЛОДИМИР БЕРЕСТ: «ВПЕВНЕНИЙ: СТУДЕНТСЬКІ РОКИ, ПРОВЕДЕНІ В КАРАЗІНСЬКОМУ, БУДУТЬ ЗАПОРУКОЮ ПОТУЖНОГО СТАРТУ КАР'ЄРИ»

Листопад був багатий подіями для каразінців! Володимир Берест був нагороджений Грамотою Міністерства освіти і науки України та отримав атестат про присвоєння вченого звання професора. Вітаємо!

Володимир Петрович закінчив радіофізичний факультет Харківського державного університету з відзнакою 1994 року, відтоді працює в університеті, має великий практичний досвід викладацької та дослідницької роботи, знає ціну розчаруванням та досягненням. Нині – завідувач кафедри молекулярної та медичної біофізики факультету РБЕКС; автор понад 100 наукових робіт, зокрема статей у журналах Q1 і Q2, керівник та виконавець грантових науково-дослідних проєктів; відповідальний секретар наукового фахового видання категорії А «Біофізичний вісник» (індексується Scopus, CAS); віцепрезидент Українського біофізичного товариства, має подяку МОН України.

– Пане Володимире, розкажіть про Каразінський університет, яким був шлях до молекулярної та медичної біофізики?

– Біофізику обрав свідомо. Після школи я мріяв вступати до медичного інституту, але не склалося. Потяг до фізики та медицини залишився. Згодом, коли побачив у приймальній комісії університету спеціальність «Біофізика», то зрозумів, що це моє, і не помилився. По закінченню тоді ще радіофізичного факультету вчився в аспірантурі нашого університету, 1999 року захистив кандидатську дисертацію. За рік отримав стипендію НАТО “Science for Peace” і поїхав на постдоку Варшаву, проводив дослідження в Інституті експериментальної біології імені М. Ненцького Польської академії наук. Після цього повернувся до рідного

Каразінського університету, працював доцентом. Згодом поїхав на ще один постдок до Канади, місто Калгарі. Після повернення працював доцентом кафедри біологічної та медичної фізики, а з 2015 року очолюю кафедру молекулярної та медичної біофізики факультету РБЕКС.

– Що у вашій справі найбільше до душі?

– Подобається можливість поєднувати викладання з дослідницькою роботою. А щодо спеціальності, то біофізика, як міждисциплінарна й кроссекторальна галузь знань, використовуючи фундаментальні дослідження, створює

можливість практичного застосування експериментальних результатів, відповідає на питання, чому все так працює в живій природі. А інколи навіть допомагає зрозуміти як «полагодити» те, що працює невідповідним чином, і знайти нові способи лікування чи діагностики захворювань. Дуже подобається наявна в університеті свобода ухвалення рішень щодо змісту навчального процесу, вибору тематики наукових досліджень, довіра з боку керівництва та можливість безпосередньо звернутись до адміністрації в разі потреби.

– Як війна вплинула на справу всього життя?

– Найважче для викладача й науковця, що війна не залишає часу на роздуми, вимагає миттєвої відповіді та постійного залучення. Попри війну, продовжуємо ефективно працювати, у нас на кафедрі продовжується експериментальна робота, триває навчальний процес. Набираємо студентів на навчання в бакалаврат та магістратуру на нашу спеціальність. Продовжуємо наукову роботу, подаємо запити на гранти, отримуємо персональні гранти, виконуємо

колективні, виступаємо з доповідями на конференціях, беремо участь у програмах академічної мобільності студентів та викладачів, підвищуємо кваліфікацію. Прикро, що частина дослідного обладнання та устаткування кафедри є недоступною зараз. Наприклад, на нашому поверсі є проблеми з водою, за її відсутності вкрай важко проводити експеримент. Частина колективу – викладачі та науковці – перебувають не весь час у Харкові, це слід враховувати при плануванні та проведенні експерименту, підлаштовуватись. На жаль, є втрати в колективі, маємо й поповнення молодими працівниками й аспірантами. Цього року кафедра відзначає 45 років від дня відкриття.

Війна – це виклик, приймаючи його ми загартовуємося, створюємо нові можливості. Колектив згуртувався. Зміцнюються наявні зв'язки та виникають нові колаборації в межах університету, міста, країни. Розширюємо коло закордонних партнерів. Щиро вдячний колегам з нашого медичного факультету, Інституту хімії, економічного та біологічного факультетів за багаторічну співпрацю й підтримку нашого

маленького колективу кафедри. Вибудова таких горизонтальних зв'язків сприяє розвитку міждисциплінарних напрямів, забезпечує автономність та сталий розвиток університету. За роки війни багато з наших студентів, які виїхали за межі країни, проходять стажування, виконують дипломи в європейських дослідних центрах. Зараз проводимо частину експериментальної роботи в лабораторіях партнерських установ НАН України. Викладачі кафедри швидко опанували непритаманний нашому природничому факультету онлайн-формат навчання, створили й ліцензували дистанційні курси, підготували нові навчально-методичні посібники. Дякуємо силам оборони України за можливість продовжувати роботу! Тримаємося.

– Розкажіть, чим займаєтесь, у яку науку занурені сьогодні?

– Наш науковий проєкт зосереджено на розробці нанорозмірних систем для доставляння антимікробних пептидів усередину організму з метою підвищення їх ефективності та безпечності. Ми вивчаємо, як ці наноплатформи впливають на біодоступність,

токсичність, протипухлинну та антиагрегаційну активність пептидів у клітинах крові, культурах епітеліальних клітин та модельних органідах. Працюємо над визначенням способів керування терапевтичними ефектами антимікробних пептидів, зокрема граміцидину S, за допомогою ліпідних та полімерних наночастинок. Плануємо відпрацювати способи включення антимікробних пептидів до наносистем на основі двовимірних наноструктурованих графенподібних дихалькогенідів перехідних металів та нульвимірних наноточок. Дослідження містять вивчення впливу цих наноплатформ на життєздатність та функціональні властивості клітинних культур, як-от проліферації, адгезії та міграції. Сподіваємося, що інкапсульовані пептиди будуть менш токсичними для здорових тканин, водночас забезпечуючи високу антиагрегаційну та протимікробну активність. Результати цього дослідження можуть стати основою для створення нових систем доставки антимікробних засобів, які можуть бути корисними, наприклад, у тактичній медицині як ефективні антисептичні та кровоспинні засоби. Сподіваємося, наш проєкт відкриє перспективи для впровадження нових методів лікування інфекцій та захворювань згортання крові за допомогою нанотехнологій.

– Яким дослідженням присвячена докторська?

– Дисертацію присвячено вивченню біофізичних властивостей природних мембранотропних пептидів і їх взаємодії з клітинними та модельними ліпідними мембранами. Основна мета роботи – з'ясувати молекулярні механізми взаємодії цих пептидів з мембранами, зокрема їх вплив на роботу іонних каналів, мембранний потенціал та фізіологічні процеси в клітинах. Дослідження показали, що деякі пептиди можуть утворювати іонні канали в мембранах, а також впливати на морфологічні та функціональні характеристики еритроцитів, агрегацію тромбоцитів. Зокрема, було виявлено, що антимікробний пептид граміцидин S має потенціал для використання в антиагрегаційній терапії, а також може бути інкапсульований у ліпосоми

для зменшення токсичних ефектів. Результати дисертації дозволять розробити новий підхід до боротьби з надмірним тромбоемболоутворенням, а також створити ефективні системи доставки лікарських засобів.

– Ваші поради студентам на шляху до професії?

– На нашому факультеті, зокрема на кафедрі біофізики, прагнемо створити з наших випускників проблемо-орієнтованих особистостей, не в сенсі тих, що створюють проблеми, а здатних знаходити розв'язання проблем, з якими вони стикаються, як професійних, так і життєвих. Для цього ми розвиваємо у студентів і аспірантів проєктне мислення та модельний підхід до життя. Навчаємо всього найцікавішого з фізики, біології, хімії, біотехнології, моделювання, IT, світу наноматеріалів, медицини, фармакології, а ще допомагаємо стати вчителями, викладачами, менторами. Важко уявити, ким і де будуть працювати через чотири чи п'ять років ті, кого навчаємо зараз. Упевнені лише в тому, що студентські роки, проведені в Каразінському, будуть запорукою потужного старту їхньої кар'єри.

Для мирного часу поради прості: якщо маєте можливість і не вимушені працювати, не шукайте роботу одразу вступивши до університету, приділіть більше часу навчанню, студентському життю. Знаходьте нові знайомства, читайте, беріть участь у позаосвітніх заходах, громадському житті. Намагайтеся шукати перше місце роботи на старших курсах. Пам'ятайте, що університет – лише початок професійного навчання, залишайтеся на все життя допитливими, відкритим до всього нового, накопичуйте знання, досвід і не будьте байдужими.

У час війни піклуйтеся про рідних і близьких, допомагайте війську, і, звісно, навчайтесь! Виконуючи свою роботу, ми допомагаємо державі перемогти.

– Ваша думка: як досягти успіху?

– Я людина дії, хапаюся за кілька проєктів

одночасно, мені подобається робити різні й нові речі та досягати результатів. Трапляються помилки, та вони мене не лякають. Знаю, що треба намагатися знов і рухатися далі. Важливо робити те, що вам до снаги, цілком погоджуюсь з Григорієм Савичем Сквородою – кожен має розвивати в собі ті таланти, до яких найбільш здатен. Лише додаю – і працювати у своєму темпі.

– Плани та мрії професора Береста?

– Головна мрія – перемога! Зараз колектив університету виявляє надзвичайну стійкість та витривалість. За рік закінчується моя друга каденція на посаді завідувача кафедри, і я приєднуюся до побажання, висловленого під час вручення атестатів науково-педагогічним працівникам нашим ректором, Тетяною Євгенівною, – хотілося б побути керівником у мирний час, спробувати себе не лише в кризовому менеджменті. Реїта планів – то завдання, над якими працюємо. Маємо розвинути й зміцнити внутрішньоуніверситетське навчальне та наукове співробітництво з іншими факультетами та ННІ. Крім цього, готуємося збільшити кількість баз практики для наших студентів, намагаємося створити такі майданчики за кордоном. Хотілося б мати можливість більше залучати до викладання на кафедрі фахівців-біофізиків з Харкова, інших міст України та з-за кордону. Маємо завершити ремонт та переобладнання приміщення однієї з наших лабораторій, створити там безпечний робочий простір. Хотілося б зробити аудиторії та лабораторії кафедри іменними, названими на честь видатних харківських біофізиків, які багато років плідно працювали в Каразінському. Особливою метою є включення нашого журналу – «Біофізичного вісника», який кафедра видає вже чверть століття, до бази Національного центру біотехнологічної інформації (NCBI) – організації, яка ставить за мету зробити доступною інформацію в галузі біотехнології для широкого кола користувачів. Тож реферування статей «Біофізичного вісника» в PubMed – мій «пунктик».

Ліна ТИМАРСЬКА.

НАУКОВА ДУМКА

«ГОЛОВНЕ – МАТИ СМІЛИВІСТЬ ІТИ В НЕВІДОМЕ!»

УЧЕНИЙ АНДРІЙ СОТНІКОВ РОЗПОВІВ ПРО КВАНТОВІ ОБЧИСЛЕННЯ, КВАНТОВУ ТЕЛЕПОРТАЦІЮ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Квантовий світ настільки фантастичний, незвичайний, що не існує однієї алегорії, яка б описала все, що є в ньому. Мені це нагадує «Алісу в країні чудес». Поруч із нами є непомітний мікросвіт, який живе своїм життям, і це життя ми не можемо виміряти й пояснити відомими нам законами фізики. Це так само важко збагнути, як нескінченність Всесвіту. Про квантовий світ, високоточні експерименти сьогодення розкаже провідний науковий співробітник відділу статистичної фізики та квантової теорії поля Інституту теоретичної фізики ім. О.І. Ахієзера ННЦ «ХФП», доктор фізико-математичних наук Андрій Сотніков.

Андрій Геннадійович навчався в Каразінському університеті на фізико-технічному факультеті з 2000 по 2006 роки. З 2007 по 2010 роки – в аспірантурі Харківського фізико-технічного інституту. У 2020 році молодий учений отримав Державну премію України у галузі науки і техніки.

– Пане Андрію, зірки зійшлися, і ви обрали шлях фізика, науковця? Задум Всесвіту чи мрія дитинства?

– Коли навчався в 10 класі, нам повідомили про спеціальний гурток для школярів на базі факультету, де співробітники показували лабораторії, розповідали про власні експерименти. Мене вразила можливість утримувати та спостерігати четвертий стан речовини – плазму в лабораторії

у вакуумній камері. Я вагався між тим, щоб піти вивчати комп'ютерні науки та вивчати фізику. Комп'ютер власний був уже вдома, а ось власної лабораторії з утримання плазми не було. Для мене факультет став місцем, де запалюють зірки, як у прямому, так і переносному сенсі.

– Чим займаєтесь зараз: важливі проєкти або дослідження, над якими працюєте, зокрема у сфері квантових обчислень?

– Хоча під час вступу захоплювався експериментами з фізики плазми, уже під час навчання я побачив красу теоретичних моделей, що описують різноманітні системи. Мене все більше стали цікавити квантові системи багатьох частинок.

Вони виявилися цікавими ще тим, що здебільшого є результатом діяльності вчених, таких систем у Всесвіті не існує, лише в лабораторних умовах. Ці системи доволі важко описувати теоретично за допомогою класичних комп'ютерів, що спричинено ефектами квантової запутаності.

Саме тут покладаємо великі сподівання на розвиток квантових комп'ютерів і відповідних обчислень. Здебільшого використовуємо наші алгоритми обчислень на класичних комп'ютерах, але завдяки тому, що їх будують у межах квантово-механічного опису, у них є широке коло застосувань у майбутньому й на квантових комп'ютерах.

Використовуємо наші теоретичні моделі та розроблені алгоритми для пояснення фізичних властивостей квантових матеріалів та передбачень нових станів матерії, які можна буде використовувати в майбутніх технологіях. Точність опису властивостей та формування

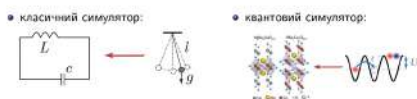

передбачень тісно пов'язані якраз з розвитком квантових обчислень та наявних квантових технологій.

– Чи можна сказати, що недостатній розвиток квантових комп'ютерів значно ускладнює проведення досліджень, змушує шукати складніші підходи для отримання точних результатів?

– Саме так! Поки що ми не маємо достатньо потужних квантових комп'ютерів. Виявляється, що описати з достатньою точністю такі системи за допомогою класичних комп'ютерів та простих методів неможливо. Необхідно або використовувати просунуті квантові методи на класичних комп'ютерах, або чекати подальшого розвитку квантових комп'ютерів – «квантової переваги», щоб використовувати прості методи на квантових комп'ютерах. Таким чином, на цей момент ми надаємо перевагу розвитку просунутих квантових методів для опису таких систем, як магнетика, надпровідники тощо. Однак, окрім

Універсальні квантові симулятори: ідея

R. Feynman (1981): "Nature isn't classical, dammit, and if you want to make a simulation of nature, you'd better make it quantum mechanical, and by golly it's a wonderful problem, because it doesn't look so easy."

НАУКОВА ДУМКА

недостатнього розвитку квантових комп'ютерів, основним викликом є сильна обмеженість класичних комп'ютерів для опису квантових матеріалів.

Але галузь квантових обчислень і квантових комп'ютерів є однією з найперспективніших у фізиці, є технічні обмеження, але фундаментально всі розуміють, що за цим майбутнє. За розвитку квантових комп'ютерів вирішення поточних задач значно полегшиться. Але з'являться нові задачі, наука не стоїть на місці...

– Розкажіть про основні досягнення та амбітні плани.

– Серед основних досягнень я б відзначив запрошення на роботу від закордонних професорів та відповідний досвід наукової роботи за кордоном: три роки працював на посаді постдока в університеті Гете (Франкфурт-на-Майні, 2011–2014 роки), рік в Інституті фізики Чеської академії наук (Прага, 2015 рік), два роки в технічному університеті Відня (2017–2018 роки). Також відзначив би захист дисертації доктора наук (2020 рік), отримання двох грантів на фінансування досліджень від Національного фонду досліджень України (2020 рік, 2024 рік). Це дозволило сформувати команду однодумців з науковців та додатково залучити студентів старших курсів й аспірантів до дослідницької діяльності. Ще додав би організацію американо-українського квантового форуму у 2023 році, що стало поштовхом до організації Харківських квантових семінарів і розробки нової освітньо-наукової програми для магістрів у Каразінському, над якою зараз

працюємо. Майбутній майстер-клас та запланована зимова школа з квантових технологій та квантових обчислень є «першими ластівками» наших амбітних планів.

– Що було найбільш захопливим за стільки років роботи в різних країнах Європи?

– Відсутність бар'єрів у спілкуванні всередині дослідницьких груп. Виявилось, що основні бар'єри ми вибудовуємо штучно власноруч, іноді тим самим знаходимо причину, щоб не спробувати набутти нового досвіду за кордоном.

Виявилось, що знань, отриманих у Каразінському, цілком достатньо, щоб відчувати себе на одному рівні зі співробітниками з різних країн та проводити дослідження світового рівня.

– Ви опікуєтесь майстер-класом «Основи квантових обчислень». Які теми охоплює захід, як обирали команду для проведення майстер-класу?

– Майстер-клас має на меті зібрати студентів, яким цікаво дізнатися більше про квантові технології, для чого потрібні квантові комп'ютери, як працювати з квантовим бітом та як можна власноруч провести квантове обчислення, у результаті якого можна впевнитися в ефектах квантової інтерференції й навіть квантової телепортації. Хотілося б зберегти інтригу та не розкривати всі деталі, але можна сказати, що надзвичайно важких теорій не буде, ми намагатимемося зробити захід доступним навіть для рівня учнів старших

класів, яким просто цікава фізика, математика та інформатика.

Майже вся команда працює в дослідницькому проєкті, де я є науковим керівником. Насправді, всі члени команди – відкриті для подібних ініціатив однодумці. До того ж троє учасників – Олександр Борисенко, Ілля Лукін і Микола Луганько – навесні цього року брали участь у всесвітньому квантовому хакатоні Kharkiv team та стали лауреатами у двох престижних номінаціях.

– Які можливості відкриваються перед спеціалістами, які працюють у галузі квантових технологій?

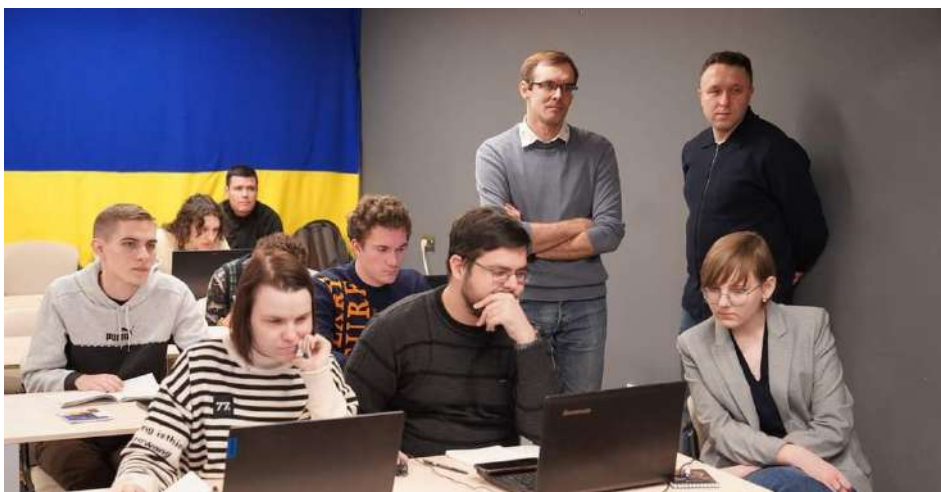
– Спеціалісти з квантових технологій є все більш потрібними в багатьох IT-компаніях, як за кордоном (IBM, Google, Xanadu тощо), так і в Україні, зокрема у Львові засновано та працює відомий стартап Haiqi під керівництвом Миколи Максименка, з яким підтримуємо професійні зв'язки.

Уже на етапі навчання в магістратурі наші студенти можуть долучитися до інтернатури в цій компанії, як це вже робили цього року два представники нашої команди.

Звісно, спеціалісти з квантових технологій є популярними й у дослідницьких установах Харкова, бо це є сучасною галуззю, що стрімко розвивається. А головне, на мій погляд, такі спеціалісти потрібні й самому Каразінському університету для сталого розвитку та нових досягнень у науці та освіті.

– Наостанок, які поради ви могли б дати молодим фахівцям, які хочуть розпочати кар'єру у квантових технологіях?

– Майте сміливість іти в невідоме. Не зволікайте, відвідайте наш майстер-клас «Основи квантових обчислень», де ви дізнаєтеся про сучасні сфери застосування квантових технологій та обчислень, а також спробуєте власноруч створити умови для квантової інтерференції та навіть здійснити квантову телепортацію. Звучить фантастично, а для учасників майстер-класу це стане реальністю.

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ! СТУДРАДІ – 18!

КОМ'ЮНІТІ СТУДЕНТІВ З АКТИВНОЮ ГРОМАДЯНСЬКОЮ ПОЗИЦІЄЮ: ЕКСГОЛОВА СТУДРАДИ УНІВЕРСИТЕТУ МИКИТА КУЧЕРОВ ПРО НАСИЧЕНІ РОКИ РОБОТИ

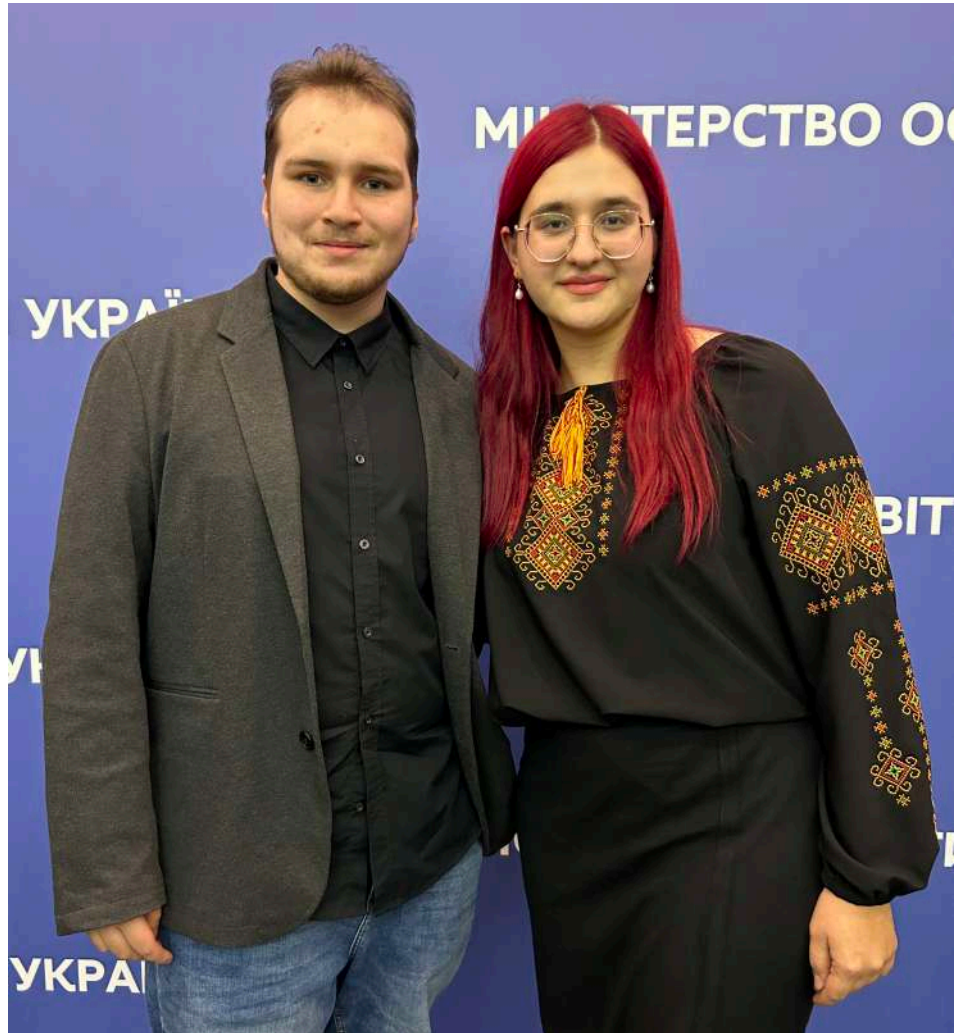
Студентські роки летять швидко, а виклики щоразу перед молоддю виростають масштабніші... Важливо, що каразінська студентська рада зуміла в ці складні роки повномасштабного вторгнення ворожих військ зберегти згуртованість, взаємопідтримку, провадити ефективну діяльність, важливі ініціативи, збагачуватися новим досвідом, і з новим запалом рухатися вперед!

Напередодні Дня народження університету з нами поділилися думками одразу двоє голів студради університету! Новообрана голова, студентка 4 курсу ННІ «Інститут державного управління», Софія Панасюк – у минулих випусках газети.

Студент ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту Микита Кучеров, який очолював студраду протягом останніх чотирьох років, залишає пост... Ексклюзивно для газети – історія змін, пошуків, розвитку та вдосконалення від Микити Кучерова.

– Микито, тобі довелося брати на свої плечі лідерство в роки пандемії та війни. Як це бути головою студентської ради?

– Студентська рада університету була створена у 2006 році, бо була потреба в організації, яка буде невіддільною частиною громадського самоврядування в нашому університеті. Саме тоді був створений орган, який уже 18 років представляє інтереси та захищає права студентів Каразінського. Але за ці роки все дуже змінилося. Переконаний, що 18 років тому перший склад студради навіть і не уявляв, які масштабні проекти будуть зроблені та які меморандуми будуть підписані за всі ці насичені роки роботи. Бути головою студради, з одного боку, це дуже цікава, а з

ішого боку – дуже відповідальна робота, оскільки ти постійно разом зі своєю командою створюєш численні проекти, заходи, ініціативи, постійно вигадуєш щось нове, і це надзвичайно круто. Однак, з іншого боку, ти є представником студентства, який захищає права студентів, відстоює їхні інтереси у відносинах з адміністрацією, тому маєш бути в курсі всіх актуальних новин у сфері вищої освіти та всіх змін в університеті для того, щоб не тільки відстоювати права студентів, але й забезпечувати належний рівень комунікації між студентством і адміністрацією. З гордістю хочу

зазначити, що на 100% було на кого рівнятися.

– Найбільші труднощі, твій досвід?

– Я вважаю, що за дві мої каденції найбільшим викликом стала нестача стипендіального забезпечення, коли наші студенти недоотримували свої стипендії. Ми разом із профспількою студентів писали листи до Міністерства освіти, передавали наші звернення через ректора, а також комунікували з усіма, хто був залучений у процес. Тоді завдяки нашим зусиллям та зусиллям усього студентства

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ! СТУДРАДІ – 18!

України ми повернули стипендіальне забезпечення до університету. Це була спільна робота як студентів, так і керівництва університету.

– Розкажи про найкращі моменти та найважливіші досягнення на посаді голови студради?

– Студентська рада Каразінського університету одна з небагатьох ООС у країні, яка продовжила дуже ефективно функціонувати під час воєнного стану. Насамперед ми допомагали з процесом евакуації наших студентів, що опинились у Харкові на початку повномасштабного вторгнення. Дуже пишаюся благодійним напрямом нашої діяльності: завдяки благодійним зборам разом із командою нам вдалося зібрати 240 тисяч гривень на Збройні сили України. Потім ми тільки й робили, що продовжували традицію благодійних зборів для ЗСУ. Мені навіть складно підрахувати, скільки зібрано за всі ці благодійні заходи.

Важливим досягненням стала повна зміна виборчої системи, зміна системи студентського самоврядування. Відтепер у нас існують нові незалежні органи студентського самоврядування, зокрема студентська виборча комісія, яка прозора й демократично контролює вибори до ОСС, а також студентська контрольно-ревізійна комісія, яка проводить щорічний аудит органів студентського самоврядування та робить нас ще більш прозорими й підзвітними.

– Скільки студентів входить до складу студентської ради університету і як це число змінилося протягом твоєї каденції?

– Якщо брати до уваги той склад, що голосує за всі рішення студентської ради, це голови студентських рад факультетів та керівники відділів, разом з головою, заступником і секретарем, то це приблизно 30 людей. Якщо ж казати про всіх активістів студентської ради,

разом з факультетами, то це понад 200 студентів. Насправді через повномасштабне вторгнення кількість студентів у студентській раді зменшилася, однак це пропорційно до зменшення загальної чисельності студентів за часи повномасштабного вторгнення.

– Наостанок хочеться запитати: яку спадщину залишаєш своєму наступнику?

– Чесно кажучи, спадщина, яку передаю своїй наступниці, Софії Панасюк, також була створена руками Софії, оскільки вона та її команда вже довгий час працюють у лавах органів студентського самоврядування. Софія була моєю першою заступницею, володіє колосальним досвідом, який необхідний для такої відповідальної посади як голова студентської ради університету. Впевнений, що в неї все вдасться. Думаю, що ті проєкти та івенти, які ми створили, будуть переосмислюватися та масштабуватися. Демократична виборча система буде вдосконалюватися, щоб залучити ще більше студентів до виборчого процесу. Але найголовніше, що зараз мають органи студентського самоврядування, – це єдність. Незважаючи на те, що відбувається в Україні, попри повномасштабне вторгнення, студентська рада Каразінського та інші органи студентського самоврядування нашого університету залишаються міцними товариствами, готовими працювати на повну потужність у найскладніших умовах.

Прикметно, доки верстався номер, Микита Кучеров був відзначений подякою Міністерства освіти і науки України за вагомий внесок у розвиток діяльності органів студентського самоврядування! Вітаємо Микиту, одного з найактивніших учасників студентського життя Університету, і бажаємо натхнення, успіхів та реалізації нових цікавих ідей!

Діана ТАРАНЕНКО, студентка.

СПОРТИВНА ЗІРКА! ПИШАЄМОСЯ!

ПЕРШОКУРСНИК ННІ «КАРАЗІНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ» РОМАН ДЕГТЯРЬОВ: НА П'ЄДЕСТАЛІ ШАХОВОЇ СЛАВИ

Шахи – найпоширеніша інтелектуальна гра в цілому світі, яку ще називають королівською. Не в тому сенсі, що в шахи грають тільки королі, а в тому, що ця гра за багатьма показниками справедливо є на вершині серед інтелектуальних ігор. Вона не тільки цікава, але й корисна для розвитку логіки. А ще шахи визнано видом спорту, тож організують спеціальні шахові олімпіади, змагання, турніри. Нещодавно Роман Дегтярьов, 16-річний студент першого курсу каразінського інституту міжнародних відносин та туристичного бізнесу, у складі команди Харківської області здобув дві срібні медалі молодіжного чемпіонату України з шахів серед спортсменів до 20 років у двох категоріях – «швидкі» та «блискавичні шахи».

– Романе, як ти почав займатися шахами та що тебе приваблює в цій грі?

– Познайомив мене з шахами мій дідусь ще в чотири роки, а в шаховому клубі я почав займатися з п'яти років разом з сестрою. Мені сподобалось, з'явилися перші результати, але ж виникли й певні труднощі – стало складно поєднувати навчання в школі та заняття шахами (це займає інколи 5–8 годин на день), тож після четвертого класу перейшов на навчання екстерном.

– На шахівниці життя завжди є місце для перемог і випробувань. Як ти готувався до молодіжного чемпіонату України? Чи були якісь особливі стратегії?

– Насправді підготовка триває постійно. Саме перед чемпіонатом знайомилися з майбутніми суперниками, вивчаючи їх минулі партії, готуєш певні дебюти, вирішуєш більше задач та етюдів.

– Романе, що ти відчув, коли дізнався, що став дворазовим срібним призером молодіжного чемпіонату України?

– Відчув радість за себе та своїх товаришів по команді. Взагалі, цей рік був

дуже вдалим для мене у плані результатів: я став чемпіоном України до 18 років з рапиду, срібним призером чемпіонату Європи до 16 років у Чехії, чемпіоном України в клубному чемпіонаті України.

– Які твої найближчі спортивні цілі? Які турніри або змагання в планах на майбутнє?

– Зараз готуюся до завершального чемпіонату України, який відбудеться у Львові в грудні, сподіваюсь у березні наступного року поїхати на чемпіонат Європи в Румунію, тож планів багато.

– Як поєднуєш інтенсивні тренування з навчанням в університеті?

– З початком навчання в університеті заняття шахами приділяю, звісно, менше часу, але об'єктивно більше завважає війна. Там, де я зараз мешкаю, дуже часто вмикають світло (по 6–7 годин на добу). Взагалі дуже сумую за сестрою та рідними, вони залишаються в Харкові. Дуже хочу, щоб війна нарешті закінчилася.

– Чи допомагають тобі навички, отримані в шахах, у навчальному процесі? Якщо так, то як саме?

– Шахи допомагають мислити стратегічно, зосереджуватися над проблемою, яка стоїть перед тобою, дисциплінують, розумієш ціну помилки (у шахах дуже часто її вже не виправити).

– Чим займаєшся у вільний час, крім шахів? Можливо, у тебе є інші захоплення?

– Якщо чесно, вільного часу зараз взагалі немає. Єдине, це коли вже дуже втоплюєшся і треба перепочити, можу подивитися фільм або почитати. Люблю збирати пазли.

– Яка твоя улюблена шахова партія та хто є твоїм шаховим кумиром?

– Улюбленої партії немає, є кілька пам'ятних, пригадується остання партія на ЧС у 2022 році проти білоруса Максима Царука. Усі від мене чекали перемоги, бо то був той час, коли взагалі нашим спортсменам не рекомендували виходити проти росіян та білорусів, тож перебував під сильним психологічним тиском, але зміг виграти, навіть виконав норму майстра FIDE, був дуже щасливим. Улюблені шахісти Роберт Фішер та Магнус Карлсен.

– Які цілі ти ставиш перед собою в навчанні та майбутній кар'єрі?

– Мені лише 16 років, то в далеке майбутнє не дивлюсь. Намагаюся добре навчатися, сподіваюся це досягти чогось у шахах. Мрію про закінчення війни.

– Які поради міг би дати молодим шахістам, які тільки починають свій шлях та прагнуть досягти успіху?

– Давати поради мають дорослі та досвідчені, але можу сказати – займатися потрібно завжди тим, що насправді тобі подобається, навіть, якщо це є не дуже популярним.

Ми вітаємо Романа та впевнені, що попереду в нього ще багато перемог, і з нетерпінням чекатимемо нових досягнень!

Олеся ШКИРЯ, студентка.

МИСТЕЦТВО ПІД ЧАС ВІЙНИ. РЕПОРТАЖ

ГАЛА-КОНЦЕРТ КОНКУРСУ СТУДЕНТСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ ALMA MATER–2024: ТАЛАНТИ СЕРЕД НАС!

Не має значення, ким плануєш стати – кожен має свою унікальну пристрасть і талант! Співати, танцювати, декламувати – усе це можна показати на великій сцені. 20 листопада в рамках святкування 220-річчя Каразінський університет вперше після початку повномасштабного вторгнення відновив одну з найважливіших традицій студентського життя – щорічний конкурс творчості Alma Mater-2024. Унікальна атмосфера заходу поєднала традиції та молодіжний запал. Захід став довгоочікуваною культурною подією, справжнім святом молодіжного таланту та студентської творчості.

Цьогоріч тема заходу – «Мистецтво попри війну». Історія конкурсу Alma Mater – це історія про любов до мистецтва та єднання. Свого часу пандемія COVID-19 і згодом війна перервали цю традицію. У безпечному просторі Харківського національного академічного театру опери та балету імені М. В. Лисенка зібралися студенти, викладачі, випускники та гості, аби розділити велике бажання молоді виходити на сцену, дарувати своє тепло, свою енергетику і свої таланти навіть попри звуки сирен...

Емоційний старт

З перших хвилин відчувалася урочистість моменту. На сцені з'явилася ректор університету Тетяна Кагановська з емоційним зверненням до аудиторії:

«Тут зібралися сильні, незламні люди, справжні українці, які навчаються і навчають, навіть під обстрілами, під звуки тривоги. Ми вдячні нашим захисникам і

захисницям за можливість зберігати нашу культуру та творити студентське життя, яке залишиться у вашій пам'яті назавжди».

Ці слова викликали овації, адже кожен у залі відчував: мистецтво стало тією ниткою, яка єднає країну.

Виступи, що торкають душу

Протягом вечора на сцені виступали представники 23 факультетів та навчально-наукових інститутів. Їхні номери були пронизані темами любові до рідної землі, боротьби за свободу та незламного духу українського народу.

Особливо глибокі емоції викликали виступи, натхненні творчістю поета Сергія Жадана та музиканта Святослава Вакарчука – Почесних докторів Каразінського університету. Зворушливі вірші та пісні перепліталися із власними творами студентів, демонструючи їхнє прагнення до творчості попри всі обставини.

Кульмінація вечора та нагородження

Головною інтригою вечора стало оголошення переможців. Журі оцінило виступи як онлайн-, так і офлайн-учасників у різних номінаціях.

Переможці онлайн-конкурсу:

- 3 місце – ННІ «Каразінська школа бізнесу» та економічний факультет.
- 2 місце – Бахмутський навчально-науковий професійно-педагогічний інститут.
- 1 місце – факультет математики і інформатики.

Послухаємо думки учасників, переможців?

Анастасія Маменко, студентка 1 курсу факультету математики і інформатики:

– *Alma Mater стала цікавим досвідом, який, на мою думку, сподобався всім залученим до процесу. Звісно, не обійшлося й без труднощів: у нас була певна ідея,*

МИСТЕЦТВО ПІД ЧАС ВІЙНИ. РЕПОРТАЖ

яку ми хотіли втілити в життя, але головною проблемою на початку стала спроба знайти музичні інструменти. Найважчим було знайти саме їх, через що далі нам довелося змінювати сценарій уже на ходу. Кожен з нас вклав частинку своєї душі в цей проєкт, а допомагали нам люди навіть з інших країн і міст. Наша команда була як одна велика дружня родина, з якою було приємно працювати та проводити час. Звісно, суперечки нас не оминули, але це не завадило нам плідно попрацювати. Авжеж, усі ми трохи засмутилися, оскільки наша початкова ідея вийшла у світ зовсім іншою. На мить ми засумнівалися, чи потрібно відправляти це відео до журі, оскільки могли набагато краще втілити свої ідеї, але, як ви бачите, усе ж таки наважилися. Коли нам сказали про перше місце, ми дуже зраділи, оскільки, навіть без повної реалізації задуму, нашу роботу високо оцінили. Сподіваємося, що й надалі працюватимемо такою командою і в наступних проєктах зможемо реалізувати всі свої ідеї!

Ярослав Гладкий, студент 1 курсу факультету математики і інформатики:

– Конкурсні зйомки в нашому університеті були доволі складними через значний дефіцит ресурсів. Незважаючи на ці труднощі, команді вдалося досягти гідного результату – 1 місце. Хоча наші очікування від фінального результату були вищими, і зараз мова не про конкурсне місце, а про наші власні бажання, пишаємося тим, що змогли зробити за наявних умов. Цей досвід показав нашу здатність ефективно працювати в обмежених обставинах.

Дякую всій команді за неймовірну відданість і наполегливу працю – без вас цей результат був би неможливим!

Переможці офлайн-конкурсу:

- 3 місце – ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту, ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія».
- 2 місце – фізичний та історичний факультети.
- 1 місце – філологічний та філософський факультети.

Анна Житко, студентка 3 курсу філологічного факультету, поділилася своїми враженнями про перемогу команди в офлайн-конкурсі Alma Mater–2024:

– Для нас цей конкурс став справжнім випробуванням і водночас святом творчості та єднання. Ми довго готувалися, працювали над ідеєю виступу та кожною його деталлю. Дуже важливо було показати не лише наші здібності, а й те, як ми, філологи, через слово і

мистецтво можемо розкрити душу нашого народу. Тема «Мистецтво попри війну» відгукнулася в серці кожного з нас. Це не просто виступ – це про силу українського духу, про любов до рідного слова, про нашу незламність. Дуже пишаємося тим, що стали частиною цієї історії, і надзвичайно раді, що наша праця була високо оцінена.

Іван Котов, студент 2 курсу історичного факультету:

– Це був неймовірний досвід, який поєднав у собі напружену підготовку та щире натхнення. Для нашої команди було великою честю стати частиною цього святкування, та посісти друге місце. Раді, що змогли донести наш меседж через мистецтво, і щиро вдячні організаторам за цю можливість. Alma Mater завжди об'єднує і надихає, навіть у такі непрості часи.

Але справжньою зіркою вечора став медичний факультет, який отримав гран-прі конкурсу. Їхній номер зворушив усіх до сліз і став символом єдності, яка рятує, надихає, не дозволяє серцю зачерствіти...

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

МЕДИК, ДОЦЕНТ ІВАН ГРЕК: «ДЕВ'ЯТЬ ДЕСЯТИХ НАШОГО ЩАСТЯ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ЗДОРОВ'Я»!

Іван Грек, молодий та амбітний вчений, нещодавно здобув звання доцента кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Є автором близько 30 наукових робіт, членом Європейського респіраторного товариства. За його словами, отримання звання доцента – це не лише визнання його досвіду, а й стимул до подальших досліджень у галузі інфекційних захворювань.

– Вітаємо вас з отриманням звання доцента! Це, безсумнівно, заслужене визнання ваших наукових досягнень. Що відчуваєте?

– Дякую за теплі вітання! Отримання звання доцента справді є важливим етапом у професійному розвитку. Це визнання зусиль і праці, яку я присвятив науковій діяльності та викладанню. Звісно, це не лише особисте досягнення, а й результат підтримки моїх колег. Користуючись нагодою, хочу подякувати за всебічну підтримку завідувачці кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології Волобуєвій Ользі Вікторівні та деканесі медичного факультету Лядовій Тетяні Іванівні. Емоції змішані – з одного боку, це гордість за пройдений шлях, а з іншого – звання доцента означає не тільки визнання мого наукового й педагогічного досвіду, але й нову відповідальність перед студентами та колегами.

– Розкажіть про свої наукові інтереси. Які теми ваших досліджень є найбільш актуальними? Які досягнення в цій галузі вважаєте найбільш значущими?

– Мої наукові інтереси зосереджені на дослідженні інфекційних захворювань, зокрема туберкульозу, а також на проблемах клінічної імунології, оскільки взаємодія імунної системи з інфекціями є основою для розробки ефективних терапевтичних стратегій. Я особливо зацікавлений в аспектах діагностики,

лікування та профілактики туберкульозу, механізмів, що визначають схильність до інфекцій та їх перебіг у різних пацієнтів.

Також важливим є досягнення в області персоналізованої медицини, що дозволяє адаптувати лікування до індивідуальних особливостей пацієнта, зокрема з огляду на його імунний статус і ризик розвитку резистентності до ліків. Прогрес у цій сфері має величезне значення для поліпшення якості життя пацієнтів і зменшення витрат на лікування.

– Які аспекти вашої клінічної практики вважаєте найбільш складними та цікавими? Які зміни спостерігаєте в лікуванні інфекційних хвороб за останні роки?

– Найбільш складними й водночас цікавими аспектами є лікування складних форм туберкульозу, зокрема лікарсько-стійкого туберкульозу. Ці форми хвороби вимагають не тільки глибоких знань з інфекційних захворювань і фармакології, а й постійної уваги до індивідуальних особливостей пацієнтів. Лікування таких хворих, зазвичай, триває довго, вимагає ретельного моніторингу та комплексного підходу. Адже кожен випадок є унікальним, і лікувальна тактика має бути адаптована відповідно до конкретного клінічного сценарію, що охоплює не тільки медикаментозну терапію, а й підтримку пацієнта, психологічну допомогу, а також соціальну підтримку. Дуже важливим є забезпечення безперервності лікування, оскільки пацієнти часто не завершують повний курс терапії через побічні ефекти ліків або недостатню мотивацію, що, своєю чергою, може спричинити подальше виникнення резистентності до антибіотиків і рецидиви захворювання. Ще одним складним аспектом є діагностика й лікування пацієнтів з коморбідними станами, зокрема хворих, які мають супутні інфекційні захворювання або серйозні порушення імунної системи, такі як ВІЛ-інфекція. У таких випадках потрібно ретельно підходити до вибору лікарських засобів, враховувати їх взаємодію та потенційні побічні ефекти.

– На що ви порадили б звертати увагу студентам, які опановують лікарську

справу? Можливо, їм доведеться працювати у військовій медицині?

– На моє власне переконання, аби стати кваліфікованими фахівцями, готовими до викликів медичної практики треба постійно вдосконалювати свої знання й навички. Медична наука та практика постійно розвиваються, тому важливо не зупинятися на досягнутому, активно слідувати за новими дослідженнями, технологіями й методиками. Багато студентів після завершення університету розраховують на те, що основні знання вони вже отримали, але справжнє навчання лікаря триває все життя. Також дуже важливо розвивати критичне мислення та вміння аналізувати, оскільки в медичній практиці часто виникають ситуації, коли необхідно ухвалювати рішення в умовах невизначеності.

Що стосується військової медицини, безумовно, одним з найголовніших критеріїв, якому слід приділяти увагу, – це навички надання першої медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях. У військовій медицині часто йдеться про порятунок життя в екстремальних умовах, тому дуже важливо освоїти основи надання першої допомоги, зупинки кровотеч, стабілізації стану потерпілого до надання більш кваліфікованої медичної допомоги. Медичні працівники, які працюють у військових чи кризових умовах, часто стикаються з великою кількістю важких випадків, які можуть впливати на їхній психологічний стан. Тому важливо працювати над розвитком психологічної стійкості та вмінням залишатися спокійним в умовах стресу. Також у деяких випадках буде необхідно освоїти специфічні аспекти, наприклад лікування бойових травм, використання спеціалізованого медичного обладнання, знання з евакуації пацієнтів в екстремальних умовах.

– Якими інтересами ви займаєтесь поза роботою? Як це допомагає вам відпочивати та перезавантажитися?

– Позапрофесійне життя для мене має

важливе значення, адже це час, коли я можу відновити сили та знайти натхнення для нових досягнень у роботі. Найголовніше для мене – це час із сім'єю. Завжди намагаємося вирватися на природу, погуляти в лісі або в парку. Це дозволяє не лише відновити сили, а й зануритися в спокійну атмосферу. Важливо відчувати зв'язок з природою, насолоджуватися простими речами та бути разом з тими, кого любиш. Ще я з задоволенням граю у футбол, і це для мене не лише фізичне навантаження, а й чудова можливість відпочити від інтелектуальних навантажень, зняти стрес і просто насолоджуватися активним спілкуванням з друзями та колегами. Спільна гра, командна робота та здоровий дух змагання завжди допомагають відчувати себе зарядженим енергією. Люблю читати. Книги відкривають нові світи, дають можливість глибше розуміти навколишній світ, навчають нових підходів і стратегій, які потім можна застосувати в професійному житті. Мені подобаються як науково-популярні видання, так і класична література.

– Каразінському виповнилося 220. Для вас університет це...

– Для мене Каразінський університет – це не просто заклад освіти, це місце, де я маю можливість не лише передавати свої знання студентам, а й постійно навчатися, розвиватися. Працюю в університеті вже вісім років, і цей час був неймовірно важливим етапом в моєму житті. Для мене університет – це не тільки місце роботи, а й спільнота людей, з якими розділяю свої професійні цінності та прагнення до розвитку науки й медицини. Це середовище, яке надихає на нові ідеї, сприяє професійному зростанню та створює можливості для міждисциплінарних досліджень. Пишаюся тим, що можу бути частиною великої каразінської родини.

Ірина ШИШАЦЬКА,
студентка.

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ!

ВІД ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ДО РОЗМІНУВАННЯ: ЯК ГІС-ФАХІВЦІ РЯТУЮТЬ ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ. ІНТЕРВ'Ю З АЛІНОЮ ГОНЧАРЕНКО

Внаслідок збройної агресії росії Україна визнана однією з найбільш замінованих територій світу. Щодня навіть у неуразених та деокупованих регіонах працівники сільськогосподарських підприємств наражаються на небезпеку через залишки вибухових предметів і ризику обстрілів. Де і з якими вибухонебезпечними предметами можна зіткнутися, які вони на вигляд, які пастки можуть приховувати та що необхідно робити, аби не постраждати – пояснює Аліна Гончаренко, випускниця факультету геології, географії, рекреації і туризму Каразінського університету, геодезист, наразі фахівець з ГІС (геоінформаційних систем) одного з підприємств, що є оператором протимінної діяльності.

– Початок повномасштабної війни став переламним моментом для всіх українців. Зокрема землевпорядна фірма, у якій ви працювали, припинила свою роботу, і ви зрештою отримали посаду на підприємстві, що займається гуманітарним розмінуванням. Розкажіть, як саме туди потрапили?

– Опинилась я там майже через рік після початку повномасштабного вторгнення. Переїхала до Києва. Мій минулий керівник з «ЛІК-у» (приватна землевпорядна фірма «ЛІК-ПРОЕКТ», попереднє місце роботи героїні за фахом – ред.) прийшов працювати в цю компанію і покликав свою команду з собою. Тому всі, хто працювали зі мною в

«ЛІК-у», зараз і далі є моїм колективом, моїми друзями, найближчими колегами в цьому житті.

– Чим досвід минулої роботи допоміг освоїти вже цю сферу?

– По суті, це те ж саме складання документації, картографічної частини, карт, планів тощо. Тільки інформація приходить зараз не від геодезистів, а від саперів, які працюють у полі, але займаються іншою справою. Суть та ж сама. Це їй допомогло. Основне – це обробка просторової інформації. Неважливо, від кого вона надходить. Моє завдання – отримати, обробити, скласти звіт, усі відомості проаналізувати, укласти карти,

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ!

розробити весь цикл документації.

– Ваша професія дійсно дуже важлива в сьгоднішніх реаліях. Чи могли б описати свій типовий робочий день? З чого починається, які основні завдання виконуєте?

– По-перше, це обробка щоденних звітів. Усі ті сапери, які в полі, кожна група, командир щоденно мають доповідати нам у відділ геоінформаційних систем про те, чим вони займалися протягом робочого дня. Ведемо статистику і для підприємства внутрішнього, і для проєктів, у яких вони залучені. Вони повідомляють, де перебувають, на якій ділянці, які роботи виконували, на яких площах, у яких обсягах. Описують детально, що вони виявили, які там були вибухонебезпечні предмети. Далі починаються вже більш оперативні завдання. Буває по-різному: складання звітів про обстеження або про очищення ділянок.

Є два процеси. Спочатку сапери обстежують ділянку й подають про це звіт. Я маю сформувати цю інформацію, зібрати, описати та скласти карти для того, щоб зрозуміти, яка зона є небезпечною, а яка – безпечною. Це перший вид звіту. Другий – це вже очищення. Тоді вони заходять конкретно на розмінування. Там описуємо, що яким методом розмінували, які вибухонебезпечні предмети були знайдені, знищені, переміщені. Усе це у вигляді паперового звіту й у вигляді карт також прикріплюємо.

Дуже важливий етап роботи – внесення інформації в загальну європейську базу. Це всі відомості, які збирають по розмінуванню в Україні та вносять в електронну систему. Це, скажімо так, електронна карта. Там є всі ділянки та вся описова інформація.

– Розкажіть детальніше про оперативні завдання. Як побудована взаємодія з саперами на місцях?

– Є різні завдання: обробка заявок, які надходять від замовників, і також цілодобова підтримка саперів у полі. Їм постійно потрібна якась інформація: про те, де вони, куди їм заходити, які координати, докази були зібрані на сусідніх ділянках. Ми все це аналізуємо, відкриваємо загальну базу й дивимося. Наприклад, інший оператор розмінував сусіднє поле, були знайдені ось такі докази, міни, вибухонебезпечні предмети. Сапери вже знають, заходячи на ділянку, куди вони йдуть і що їх там може чекати. Це теж наша робота, так ми обмінюємося інформацією. Це все в загальному плані називається "information management", тобто управління інформацією в протимінній діяльності.

– Ви вже розповідали про саперів і взаємодію з ними, розкажіть про власний досвід у цій справі. Чого навчають на спеціалізованих курсах, і як зокрема проходить практична частина навчання?

– Навчання відбувається в польових умовах. По-перше, це ознайомлення з самими вибухонебезпечними предметами, їх класифікація. Ми вивчаємо візуально, що перед собою бачимо. Типи, види, що як працює, яка механіка роботи цих пристроїв, як вони реагують на людину, на машину. Повне детальне вивчення. У нас є макети, усі можливі навчальні матеріали для того, щоб бачити, якою є ця міна насправді.

По-друге, це користування металошукачами. Нас навчали, як їх вмикати, налаштовувати на певний елемент. Якщо є підозра на снаряд або міну, то це особливе налаштування, щоб шукати саме цей предмет, а не ті, що будуть менші. Щоб ігнорувати, наприклад, цвяхики, металеві предмети.

Далі, безперечно, розмінування вручну. Тобто навчають, як досліджувати територію, маркувати небезпечну ділянку, працювати на ній. До прикладу, якщо є підозра на міну, ставши перед

собою позначку, розмічаєш ділянку, стаєш на коліна. Починаєш руками або з використанням спеціальних інструментів вивчати, що перед тобою. Спочатку шукаєш розтяжки, потім видимі міни чи ВВП і так просуваєшся по 30 сантиметрів углиб, створюючи чистий прохід за собою.

– Наскільки розумію, усі знайдені вибухонебезпечні предмети потім окремо ліквідують? Вас теж цьому навчали?

– Було і навчання саме по знищенню ВВП, тобто реально діючих вибухонебезпечних штук. Ми приїжджали у спеціально відведене для цього місце і повний комплекс всіх робіт виконували власноруч. Це ж не тільки просто їх знищити. Це і підготовка, і зв'язок, і перебування в укритті людей. Усе це регламентовано, усе описано.

– Які найскладніші проєкти вам доводилося виконувати? Якими досягненнями пишаєтеся найбільше?

– З великих проєктів у нас, наприклад, регіональний ландшафтний парк в Харківській області. На жаль, маємо сумну історію із загибеллю людей, тварин. Окупанти були поруч і залишили дуже багато вибухонебезпечних предметів. Саме ми займалися розмінуванням цієї території. Для того, щоб розблокувати її для подальшого використання за призначенням. Тільки-тільки ми розмінували, і одразу він відкрився для відвідувачів.

– Які сфери взагалі зараз пріоритетні для очищення від ВВП?

– Критична інфраструктура та сільське господарство. На цей час для розмінування це дві ключові сфери, тому що все інше здебільшого чекає свого часу.

Олександр РУДЕНКО,
студент.

ЯК ГОРІТИ І НЕ ВИГОРАТИ: ПОГЛЯД КАРАЗІНСЬКИХ ПСИХОЛОГІВ

5 грудня, Україна та весь світ відзначив День волонтера – людини, без якої не може існувати жодне суспільство. Наразі психологи й волонтери стають тими, хто надає важливу підтримку постраждалим, часто забуваючи про себе...

У цьому випуску наші студенти запропонували дослідити тему вигорання у студентів-психологів та волонтерів, які працюють у форматі «людина – людина» та піклуються про інших людей, зокрема, відчують постійний контакт із чужим болем.

Послухаємо думки та поради фахівців-психологів Каразінського університету, які обґрунтують, як війна впливає на психічне здоров'я, які заходи допоможуть вберегтися та знайти емоційний баланс між навчанням, роботою, волонтерством.

«УСІ СОЦІАЛЬНІ РОЛІ ПОТРІБНО ВИКОНУВАТИ ПОПРИ ВСЕ!»

Професор Ольга Скориніна-Погребна, доктор наук кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій:

– Пані Олю, чи часто сьогодні студенти-психологи й волонтери стикаються з вигоранням у своїй діяльності?

– Зазвичай, окрім того, що у волонтерів виникає емоційне та фізичне перенавантаження, бо вони втомлюються, до цього додається реакція тих людей, кому вони допомагають. У кожного є своя мотивація волонтерства: у когось це рятівна функція через свій внутрішній патріотизм, в інших – реалізація синдрому рятівника, який є по життю і в цій діяльності здійснюється. Якщо наводити власний приклад, то коли у 2020 році сильно бомбили район, де проживала моя мама, мої студенти-психологи із МЧС почали готувати їжу та під обстрілами возили все необхідне на небезпечне місце. Спочатку їх зустрічали як героїв, а потім люди вже почали сприймати тих, хто їм допомагає як належне, заявляти претензії. Для однієї зі студенток це стало останньою краплею, після якої вона й перестала займатися цією діяльністю, бо більше не відчувала подяки.

– Чому, на вашу думку, ця проблема вигорання часто замовчується?

– Більше знецінюється, тому що суспільство вважається споживачем благ, аніж тим, що здатний надавати зворотний зв'язок. Масова свідомість може збиратися в натовпи, щоб щось отримати, так йде знецінення волонтерів, яке загострює проблему емоційного вигорання.

– Як постійне обговорення тем, пов'язаних із війною, впливає на емоційний стан студентів-психологів?

– Будь-які розмови на тему війни на сьогодні є актуальним тригером. Через постійні розмови це все загострюється та відбувається нашарування, яке збирається в одну снігову кулю та викликає емоційне напруження. Наше постійне перебування організму на

низькому старті породжує емоційне виснаження, як наслідок зниження мотивації, активності, життєвої енергії. Особливо з цим стикаються люди, які залишилися в Харкові, бо не знаєш, коли прилетять КАБи та їх кількість, на жаль.

– З якими найбільшими труднощами стикаються студенти-психологи при спробах балансувати між навчанням, роботою і волонтерством?

– Насамперед виникає брак часу. Коли в нас є навчання, робота, волонтерство, особисте життя та домашні проблеми, то нічого не встигаєш. Складність у тому, що не всі з розумінням ставляться до волонтерів, які можуть бути десь у гарячих точках. Якщо це стосується студентів, то несвочасне надсилання роботи може викликати покарання, бо не звертається увага до мотивів, чому так сталося. Неможливо делегувати повноваження, пов'язані з іншими ролями, ніж волонтерство.

– Чи допомагає університет підтримувати студентів-психологів у такі складні часи?

– Можу більше сказати про соціологічний факультет, бо в нашому деканаті знають про людей, які займаються волонтерством й зазвичай попереджають викладачів щодо цього: про можливі затримки у виконанні робіт. Від нас очікують певної лояльності до цих студентів та обставин, що пов'язані з воєнним станом. Студенти-соціологи можуть збирати кошти, у яких усі ми беремо участь. Особливо важливим було нещодавнє закриття зборів, які були для відновлення будівель після останнього прильоту.

– Як гадаєте, що могло б допомогти знизити рівень вигорання в студентів, які займаються волонтерством або психологічною підтримкою?

– З мого погляду, це лояльне ставлення до

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ВОЛОНТЕРА

навчальної діяльності та необхідність надавати таким людям більш тривалі терміни для закриття дисциплін. Однак усі соціальні ролі потрібно виконувати, попри все. Якщо брати студентів-психологів, які займаються волонтерством за спеціальністю, а не гуманітарною роботою, для мене це є практичною частиною, яку можна зарахувати як виконану роботу безпосередньо за матеріалом.

«ФОКУС НА ПОЗИТИВНИХ МОМЕНТАХ І ФІЛЬТРАЦІЯ НЕГАТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ – КЛЮЧ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОЇ РІВНОВАГИ»

Доцент Олена Гуляєва, кафедра прикладної психології:

– Пані Олено, як часто студенти, зокрема факультету психології, стикаються з вигоранням у своїй діяльності?

– Студенти-психологи не завжди відчують класичне емоційне вигорання, оскільки більшість з них перебуває у відносно безпечних умовах за межами Харкова або закордоном. У психології більше існує думка, що вигорання настає частіше на третьому курсі, коли студенти проходять кризу навчально-професійної діяльності: мотивація знижується, що часто призводить до гірших оцінок. Студенти рідше зіштовхуються з глибокими стадіями вигорання, оскільки багато з них обирають волонтерство та роботу як спосіб подолання стресу й тривожності. Крім того, вступники орієнтуються на цікаві напрями й зосереджуються на здобутті практичних навичок, що допомагає підтримувати мотивацію. Деякі з першого курсу вже починають працювати, часто переходячи на заочну форму навчання, але при цьому вони мають індивідуальний графік навчання. Вигорання проявляється в основному на стадії втомленості.

– Чому, на вашу думку, проблема вигорання часто замовчується?

– Частково вигорання може замовчуватися через оптимістичні очікування студентів, особливо перших курсів, які часто приходять на навчання з «рожевими окулярами» та прагненням відразу вивчати грандіозні дисципліни, на кшталт, клінічної психології, психології прийняття рішень, психології підприємницької діяльності тощо. Якщо повертатися знову до третього курсу, згідно з офіційною статистикою університету, показники середнього балу, абсолютної та якісної успішності іноді погіршуються через брак мотивації, але під час війни спостерігається тенденція покращення успішності серед студентів, адже криза може наступати раніше чи пізніше. Тисяча днів повномасштабного вторгнення засвідчили, як нам усім важливо зберігати емоційний баланс. Каразінський університет активно працює над підтримкою студентів, щоб зберегти їхній психоемоційний стан.

– Як постійне обговорення тем, пов'язаних із війною, впливає на

емоційний стан студентів-психологів? Як втримувати баланс між навчанням, роботою і волонтерством?

– У контексті занять тема війни не обговорюється безпосередньо, хоча іноді її порушують у зв'язку з соціальною психологією, зокрема стосовно методів впливу та пропаганди. Студенти відчують певну тривожність, проте загалом намагаються жити звичним життям. Баланс між навчанням, роботою та волонтерством є складним завданням для студентів, особливо в умовах війни. Багато хто намагається поєднувати навчання з роботою, а деякі з них залучаються до волонтерської діяльності. Наприклад, Студентська рада факультету психології активно займається підготовкою святкування Дня Святого Миколая: готує дітям із деокупованих територій театральні події та подарунки. Вони збирають кошти та залучають інших людей для допомоги, щоб подарувати діточкам свято.

– Чи університет надає студентам психологічну підтримку?

– Університет надає підтримку студентам, організовуючи заходи, спрямовані на запобігання емоційному вигоранню та надаючи можливості для навчання й професійного розвитку. Додам, що Каразінський запропонував спеціальну програму навчання на факультеті психології для військових, які отримали групу інвалідності, стати психологами першої допомоги та надавати підтримку побратимам на передовій, допомагаючи у випадках гострої реакції на надзвичайні ситуації.

Загальна статистика показує, що зберігається тенденція населення залишати Харків, але багато хто повертається, оскільки відчуває ностальгію та потребу в соціальному залученні.

Мілена НЕРСІСЯН,
студентка.